

Megfeleződik 2033-ra a magyar energiakapacitás, ez olvasható egy friss értékelésből

ECHO TV - Napi Aktuális - 2019.02.14 19:10

Mv: Jó estét kívánok! Ez a Napi aktuális, Tóth Kriszta vagyok. Megfeleződik 2033-ra a hazai energiakapacitás, áll a MAVIR január 31-én publikált legújabb helyzetértékelésében. Közben újabb és újabb rekordokat dönt a hazai áramfogyasztás, a villamosenergia import mennyisége is történelmi csúcson járt. Vendégem Kovács Pál, az új paksi blokkok tervezéséért és megépítéséért felelős államtitkár. Jó estét kívánok államtitkár úr!

Kovács Pál, államtitkár, ME: Jó estét kívánok, üdvözlöm!

Mv: És hát jó szakemberként, amikor beült ebbe a gyönyörű stúdióba, rögtön megkérdezte, hogy vajon ezek a lámpák mennyit fogyasztanak. Erre én önnek nem tudok választ adni, de az biztos, hogy a hazai fogyasztáshoz hozzájárulnak ezek a lámpák is, ezek a fények, amelyekről tudjuk, erről a hazai fogyasztásról, hogy évről évre egyre inkább növekszik és a rendszer terhelési csúcsok is megdőlnek gyakorlatilag, szinte már havonta. Ön korábban ugye energetikáért felelős helyettes államtitkárként dolgozott. Mi az oka ennek a fogyasztásbővülésnek?

Kovács Pál: Több oka is van a fogyasztás bővülésének. Ugye egyrészt a gazdasági növekedéssel az áramfogyasztás növekedése korrelál, tehát együttműködik. Ha a gazdaság fejlődik, akkor az áramfogyasztás is növekszik. Nem egyenes arányban, tehát nem ugyanolyan arányban nő az egyik, mint a másik, de ettől függetlenül amikor gazdasági növekedés van és Magyarországon most igen jelentős gazdasági növekedés van, az az áramfogyasztás növekedésében lekövethető. Magyarországon most akkora az áramfogyasztás, mint a történelmünkben még soha nem volt. Ön említette, hogy szinte havonta, nem csak havonta, decemberben három alkalommal dőlt meg az országos csúcs, januárban már két alkalommal utoljára már nagyon közel voltunk a hétezer megawatthoz. Akkor 6926 megawatt volt január 23-án a legújabb csúcs. És ugye míg korábban, egy-két évtizeddel ezelőtt mindig télen volt tapasztalható a csúcs, most már télen és nyári időszakban is a nagy melegek miatt és a légkondicionálók használata miatt magas a fogyasztás. Tehát csak a tavaszi és az őszi időszakban lélegezhetünk fel egy kicsit a hálózat üzemeltetése szempontjából.

Mv: Tehát akkor az elmondható, hogy a gazdaság növekedése miatt inkább az ipari fogyasztás az, ami növekszik vagy a lakossági fogyasztás is? Vagy ezek így nagyjából egy szinten vannak?

Kovács Pál: Nő mind a kettő, ugye a befektetők is azt keresik, hogy hol van olyan kedvező piac, ahol a világpiaci termékeket a legjobban tudják elhelyezni. Nem csak természetesen a gazdasági növekedésnek köszönhető, hanem azért a belső struktúrája is a fogyasztásnak átalakul. Akár a mobiltelefonokra gondoljunk vagy most az elektromos mobilitásra, egyre több villamosautó jelentkezik a piacon, amelyeknek a töltését meg kell oldani, tehát ez szintén áramot fogyaszt.

Mv: Jó, a fogyasztással párhuzamosan ugye az import is nő. 2017-ben ez 28%-os volt éves szinten, tavaly már meghaladt a 31%-ot. Vannak-e ennek ellátás-biztonsági és egyéb kockázata?

Kovács Pál: Természetesen, amikor egy energiastratégiáról gondolkodunk, akkor nekünk mindig két tényezőt kell figyelembe venni. Az egyik az, hogy mindig legyen megfelelő villanyáram, annyi mennyiségű, amennyit a fogyasztók igényelnek. Másik pedig az, hogy pontosan abban az időpillanatban legyen ez az ellátás biztonsága,

amikor azt a fogyasztó igényli. Ha ez a reggeli órában a reggeli kávénál kell, akkor akkor, ha délben vagy éjszaka, amikor majd a villanyautóját tölti, akkor akkor kell, hogy legyen. Tehát nekünk a rendszer szabályozása szempontjából feltétlenül szükséges, hogy olyan energiakosarat rakjunk össze, amiben a mindenkor le tudjuk fedni ezeket a fogyasztási igényeket.

Mv: Még egyszer akkor visszatérve, az, hogy növekedett az energiaiimport, az bármiféle kockázatot jelent-e vagy nem kell még megijedni ettől a 31%-tól?

Kovács Pál: Természetesen ez mindig kockázat, tehát ugye azt nagyon jól tudjuk, hogy az energiaellátásért való felelősség az nemzeti szuverenitási kérdés. Ezt egyetlen állam sem adhatja ki más államok részére. Talán két ilyen ország van Európában, ahol nagyobb nálunk a villamosenergia...

Mv: Importja.

Kovács Pál: ...importtól való függőség, ez Luxemburg és Litvánia. Magyarország ebből a szempontból a harmadik. Lehet import áramból fedezni az áramfogyasztást, de kockázatos.

Mv: Kockázatos több szempontból is.

Kovács Pál: Minél nagyobb mértékben, annál kockázatosabb.

Mv: Ugye a hazai energiatermelés több mint ötven százalékát adja a Paksi Atomerőmű. Ugye jelenleg a paksi blokkok húsz évvel meghosszabbított üzemideje le fog járni, egészen pontosan 2032 és 2037 között. Az atomerőművön kívül milyen más jelenleg rendelkezésre álló erőművek vannak és eddig ezek meddig kapacitálhatók?

Kovács Pál: Jelen pillanatban ugye támaszkodhatunk a mátrai szénerőműre, ami szintén az ellátás biztonságával komoly jelentős szerepet játszik, mivel hazai forrást használ fel és nem importtermékből állítja elő a villamosáramot. És természetesen a megújuló energiaforrások, ami ugye a jövő energiaforrása. És úgy gondoljuk, hogy ezeknek a kellő kombinációjából ugye a 2011-es energiastratégia is ezt a három lábon állást vetítette előre, amiből most úgy tűnik, hogy a szén-dioxid árak növekedése miatt a szénnek az alkalmazása az egyre kedvezőtlenebbé válik.

Mv: Tehát abszolút számít a kormány illetve támogatja a megújuló energiákat? Az ellenzék ugye egyre inkább ezt hangoztatja, hogy megújuló energiaforrásokra van szükség.

Kovács Pál: Abszolút támogatja a kormány, eddig is támogatta a kormány a megújuló energiaforrásokat. Egy nem mindegy, hogy ezt milyen áron teszi. Ezek a technológiák fejlődnek, a technológia fejlődésével újabb és olcsóbb technológiák jönnek be. A magyar fogyasztó zsebének sem mindegy, hogy a rezsicsökkentést tudjuk tovább folytatni vagy sem, avagy drágább technológiákat vásárolunk meg. Ez általában a fejlődéssel mindig olcsóbb technológiák jönnek be. Elemi érdekünk, hogy már egy gyakorolt, egy kifejlesztett jó és olcsó technológiát alkalmazzunk.

Mv: Ugye azt tudjuk, hogy Európa gazdasági motorjának számító Németországban politikai okokból leállították az atomerőműveket, meg a szénerőműveket és gőzerővel építik a nap- és szélerőműveket. Kíváncsi lennék viszont öntől Angela Merkel davosi, nevezzük így, vallomására, ahol azt mondta, ezt most idézem, hogy gázerőművekre nagyobb szerep hárul a szén- és atomerőművek bezárásával, mivel alaperőművek nélkül nincs stabil villamosenergia rendszer. Őszintén meg kell mondanunk az embereknek, hogy több földgázra lesz szükségünk. Ön hogyan értékeli a német kancellár kijelentéseit?

Kovács Pál: Nem tisztem kritizálni a kancellár asszony monásait, de azt azért hozzá kell tenni, hogy szénerőműveket is építenek, új szénerőműveket, ami rendkívül érthetetlen. Amellett én másfél évvel ezelőtt részt vettem egy G8-as üléseken, ahol

éppen a kancellár asszony részéről és a német ipar részéről hangzott el, hogy a (...), tehát az a gázvezeték, ami Oroszországot összeköti, a Gazpromot összeköti Németországgal, ez a zöld megoldás Európa részére. Hát a zölddel azért én vitatkoznék, mert szintén a földgáz alkalmazása szintén szén-dioxid...

Mv. Kibocsátás.

Kovács Pál: ...kibocsátású technológia, úgyhogy úgy gondolom, hogy a világ valahol az atomenergia és a megújuló energiaforrások kombinációjával fog tudni előre haladni. A szén használatán csak javít valamennyit a földgáz alkalmazása, de nem megoldás.

Mv: Visszatérve ugye Paksra, a paksi bővítésre, az ellenzők azt szokták mondani, hogy nem olcsó és nem biztonságos. Ugye tudjuk, hogy a megtérülést az Európai Bizottság is vizsgálta. Annak tükrében, hogy a beruházás javarészt hitelből finanszírozza a magyar állam, ki tudja-e jelenteni, hogy biztosan megtérülő beruházásról van szó?

Kovács Pál: Hát mivel az Európai Bizottság három évig vizsgálta ezt a tényt, nem én tudom kimondani, az Európai Bizottság tudja kimondani, hogy igen, ez a beruházás megtérülő és 7,35%-os profittal számol, átlagos profittal számol a hatvan éves élettartamra.

Mv: Világos, de azért itt van csúszás és annak érdekében, hogy az egyre növekvő energiaigényeket ki tudja szolgálni Paks II., időben meg is kell épülnie. Mekkora a csúszás és ez mekkora költségnövekedést okoz?

Kovács Pál: Ugye mivel fix áras szerződést kötöttünk a Roszatommal, ezért költségnövekedésről nem beszélhetünk, mert fix áron szerződöttünk le a szerződést, tehát ugyanannyit fizetünk, akár így, akár úgy valósul meg. Itt úgy gondolom, hogy a határidők azok belső határidők változhatnak, de és azon belül a finanszírozásnak a megoldásaiban is lehet átütemezés, de egyébként...

Mv. De maga a blokk át...

Kovács Pál: Maga a szerződés megvédi a magyar felet abban, hogy ez fix áras szerződés. Nem fog többbe kerülni.

Mv: Azért is kérdeztem, mert Süli János, paksi bővítésért felelős tárca nélküli miniszter a közelmúltban azt mondta, hogy a magyar és az orosz kormány már tárgyal az építkezés mellé kötött államközi hitel feltételeinek az átírásáról és 2020. március 15-én kellene elkezdni törleszteni ezt az óriási orosz hitelt. Varga Mihály pénzügyminiszter hamarosan Moszkvába utazik. Mit szeretne elérni a magyar kormány?

Kovács Pál: Én úgy gondolom, hogy amikor azt mondja, hogy óriási hitel, ugye a hitelnek csak azon a részét kell törleszteni, amelyet felhasználtunk. Tehát ami eddig fizikai teljesítéshez kapcsolódik, annak a törlesztéséről lehet csak szó. A hitel az egy keret, ami keretet olyan mértékben használunk fel, ahogy az orosz fél teljesít. És...

Mv: De feltétel átírásáról van szó.

Kovács Pál: A feltételeken itt az idő rögzítésének a belső átütemezése, tehát a hitel visszafizetésének a belső átütemezéséről van szó.

Mv: Jó, köszönöm szépen, hogy itt volt!

Kovács Pál: Köszönöm szépen!